

18.2.2021

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

Viite: Lausuntopyyntö 18.1.2021; VN/18410/2020; TEM105:00/2020

Pohjois-Karjalan työ- ja elinkeinotoimiston lausunto työ- ja elinkeinotoimistojen alueellisen toimivallan muuttamiseen työttömyysturva-asioissa ja työllistymistä edistävien palveluiden keskeyttämisestä päätettäessä

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt TE-toimistoilta lausuntoa työ- ja elinkeinotoimistojen alueellisen toimivallan muuttamiseen työttömyysturva-asioissa ja työllistymistä edistävien palveluiden keskeyttämisestä päätettäessä liittyviin esityksiin.

Muutoksella mahdollistettaisiin tiettyjen nykyisin kaikille työ- ja elinkeinotoimistoille kuuluvien työttömyysturva-asoiden ja eräiden muiden asioiden käsittelyn keskittäminen useamman kuin yhden työ- ja elinkeinotoimiston toimialueella. Toimialueen laajentamista koskevat tehtävät koskisivat työvoimapoliittisen lausunnon antamista niistä työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä, joita ratkaistaan nykyisin muusta asiakaspalvelusta erillisissä työttömyysturvayksiköissä sekä työllistymistä edistävien palvelujen keskeyttämistä.

Keskittämisten tavoitteena on turvata työttömyysturva-asoiden yhdenmukainen soveltamiskäytäntö ja viivytyksetön käsittely sekä palveluiden keskeyttämiseen liittyen yhdenmukainen ratkaisukäytäntö. Esityksillä ei ole taloudellisia vaikutuksia ja niiden katsotaan koskevan noin 60 henkilötyövuotta.

Pohjois-Karjalan työ- ja elinkeinotoimisto toteaa, että asiakasnäkökulmasta soveltamis- ja ratkaisukäytäntöjen sekä asioiden käsittelyaikojen yhdenmukaisuus on tarpeen ja lainsäädäntöön esitetyt muutokset ovat siltä osin perusteltuja.

Pohjois-Karjalan TE-toimisto haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

Työttömyysturva-asoiden ratkaisuun keskitettäväksi suunniteltujen asioiden osalta liittyy yleensä merkittävääkin harkintaa. Tässä voi asiasta riippuen olla merkitystä myös paikallisten työmarkkinoiden ja toimintaympäristön ominaispiirteillä. Lisäksi ratkaisuihin liittyy usein tarve selvittää toimiston palvelujen sisältöä, järjestämistä tai esimerkiksi asiakasprosessin kulkua. Näissä asioissa voi olla eroavaisuuksia toimistojen välillä, joten tähän valmistelu- ja selvittelytyöhön on varattava riittävästi aikaa keskitetyssä palvelussa. On siis varmistettava, että työttömyysturva-asioita hoitava yksikkö tuntee paikalliset ominaispiirteet ja palvelut. Kokonaisuudessaan tämä edellyttää riittävää henkilöresurssia sekä paikallistuntemuksen varmistamiseksi myös monipaikkatyöskentelyä.

18.2.2021

Tällä hetkellä Pohjois-Karjalassa työttömyysturvan asiantuntijakäsittelyyn liittyvissä tehtävissä työskentelevät hoitavat lisäksi muun muassa myös työttömyysturva-asioihin perehdytystä sekä toimiston sisäistä neuvontaa työttömyysturva-asioissa. Sujuvien ja nopeiden asiakasprosessien edellytys myös valtakunnallisesti keskitetyssä palvelussa on, että työttömyysturvan peruskäsittelyä tekevät asiantuntijat kaikissa toimistoissa saavat tulkinnanvaraisissa tilanteissa neuvoja nopeasti. Tällä pystytään paitsi nopeuttamaan prosesseja, myös välttämään ns. ”turhia” asiantuntijakäsittelyyn eteneviä selvityspyyntöjä.

Sisäisen neuvonnan ja perehdytyksen rooli tulee keskitetyssä palvelussa olemaan vielä entistäkin merkittävämpi, jotta pystytään huolehtimaan niin viivytyksettömästä käsittelystä kuin yhdenmukaisista ratkaisukäytännöistäkin. Miten varmistetaan, että linjaukset ja toimintakäytännöt ovat niin selkeät, että ne voidaan helposti omaksua kaikissa TE-toimistoissa? Prosessien sujuvuus tulee ottaa huomioon myös keskitettyjen palvelujen teknisissä järjestelyissä.

Esityksistä ei käy ilmi, miten esimerkiksi palvelujen keskeyttämisilanteissa huomioidaan työttömyysturvakäsittelyn esteellisyys eli tilanteet, joissa yksi TE-toimisto tekee hallinnollisen päätöksen palvelun keskeyttämisestä ja tällä hetkellä nimetty toinen TE-toimisto hoitaa työttömyysturva-asian jatkokäsittelyn päätöksen tehneen TE-toimiston ollessa tähän esteellinen.

Lisäksi kiinnitimme huomiota seuraaviin seikkoihin liittyen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun asetuksen muuttamiseen kohta 16 a § - Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston toimialue eräissä tehtävissä. Pykälässä säädetään työttömyysturvalain 1 luvun 4§:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta. Esityksessä mainittuihin työttömyysturvalain 2 luvun pykälisiin sisältyy lausuntoja (kohdat g ja h), joita on annettu myös peruskäsittelyssä silloin, kun lausunnon edellytykset eivät vaadi erityistä harkintaa - esimerkiksi opiskelun päättyessä valmistumiseen tai koulutusta vailla olevien velvoitteiden purkaminen tietyissä tapauksissa. Tehdäänkö nämä peruskäsittelyssä nyt tehtävät lausunnot myös jatkossa keskiteysti? Ja onko tarkoitus, että keskitetysti hoidetaan jatkossa myös koulutusten seuranta liittyen kohtiin 2) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvun 7 § sekä 3) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 25 §?

Palvelujohtaja

Katriina Päivinen

Hallintoasiantuntija

Mari Salmela